

Informatīvais ziņojums

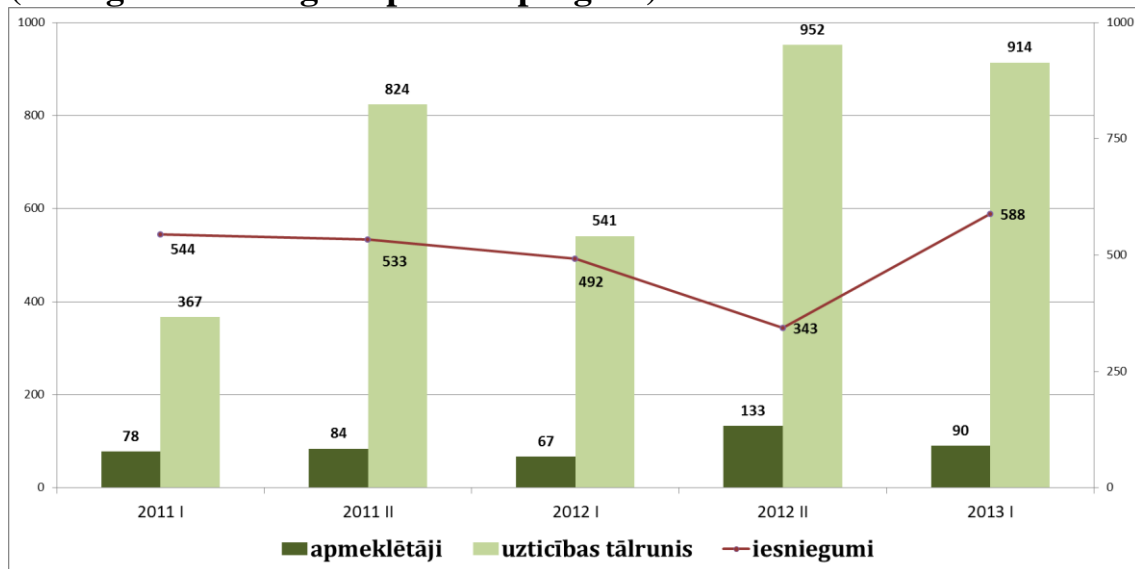
**«Par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja
darbību no 2013.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam»**

Ievads

Informatīvais ziņojums par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (turpmāk – Birojs) darbību **no 2013.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam** sagatavots iesniegšanai Ministru kabinetā un Saeimā saskaņā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likuma 4.panta trešās daļas 14.punktu.

2013.gada pirmajā pusgadā Biroja Ziņojumu centrā ir pieņemti **90** apmeklētāji un pa uzticības tālruni **80002070** saņemta informācija **914** reizes. Biroja lietvedībā pārskata periodā saņemti un reģistrēti **6 388 dokumenti** (tai skaitā, publisko personu iesniegumi par valsts un pašvaldību institūcijās strādājošo amatpersonu iespējamo prettiesisko rīcību), kas ir divas reizes vairāk nekā 2012.gada pirmajā pusgadā. To skaitā saņemti **588** privātpersonu iesniegumi¹ par, iespējams, koruptīvu valsts amatpersonu rīcību. Salīdzinot ar 2012.gada pirmo pusgadu, komunikācijā ar sabiedrību būtiskas izmaiņas ir notikušas attiecībā uz visām informācijas saņemšanas formām – iedzīvotāji daudz biežāk ir vēlējušies sniegt vai saņemt informāciju pa tālruni (par 69% vairāk) vai klātienē apmeklējot Biroju (par 34% vairāk), savukārt privātpersonu iesniegumu apjoms ir pieaudzis par 20% (skat. 1.attēlu). Pārskata periodā Birojs nosūtījis **4 897** dokumentus valsts un pašvaldību iestādēm, fiziskām un juridiskām personām.

1.attēls Birojā saņemtie iesniegumi un ziņojumi, pieņemtie apmeklētāji (2011.gads – 2013.gada pirmais pusgads)

Uz 2013.gada 30.jūniju Birojā strādāja **138 darbinieki**. Pārskata periodā darbā pieņemti 6 darbinieki, no amata atbrīvoti 2 darbinieki.

Likumā „Par valsts budžetu 2013.gadam” Birojam tika apstiprināts finansējums 2 958 816 latu apmērā. No pārskata periodā piešķirtā finanšu apjoma – 1 513 141 latiem tika izlietoti **1 354 806 lati**.

¹ Fizisku personu, privāto tiesību juridisku personu vai šādu personu apvienību dokumenti, kas iesniegti Iesniegumu likuma noteiktajā kārtībā.

1. Korupcijas novēršana

1.1. Pretkorupcijas politikas koordinēšana un normatīvo aktu projektu izstrāde

2013.gada pirmajā pusgadā Birojs turpināja koordinēt 2009.gadā apstiprinātās Korupcijas novēršanas un apkarošanas programmas izpildi. Vienlaikus Birojs ir uzsācis darbu pie jaunās Korupcijas novēršanas un apkarošanas programmas izstrādes nākamajam plānošanas periodam. Lai analizētu aktuālās programmas izpildi un plānotu turpmāk veicamās valsts pārvaldes institūciju darbības korupcijas mazināšanai Latvijā, Birojs rīkoja vairākas starpinstitucionālās darba sanāksmes. 2013.gada 14.jūnijā notika pirmā sanāksme par iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti valsts pārvaldes institūcijās.

Pārskata periodā Birojs izstrādāja un apstiprināšanai Ministru kabinetā iesniedza vairākus normatīvo aktu projektus, kā arī sniedza savus priekšlikumus citu institūciju izstrādājumiem tiesību aktu projektiem, no tiem būtiskākie:

- Ministru kabineta noteikumi „[Kārtība, kādā pēc Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja pieprasījuma persona iesniedz informāciju par tās ienākumiem, naudas uzkrājumiem, parādsaistībām un īpašumiem](#)” (Ministru kabinetā pieņemti 2013.gada 11.jūnijā);
- Ministru kabineta noteikumi „[Kārtība, kādā reģistrējamas, novērtējamas, izmantojamas un izpērkamas diplomātiskās dāvanas un dāvanas, kas pieņemtas, pildot valsts amatpersonas pienākumus, un kas ir valsts vai pašvaldības institūcijas īpašums](#)” (Ministru kabinetā pieņemti 2013.gada 21.maijā);
- [Grozījumi Ministru kabineta 2012.gada 8.maija noteikumos Nr.326 "Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmu tiešās pārvaldes iestādēs"](#) (Valsts sekretāru sanāksmē izsludināti 2013.gada 17.janvārī);
- [Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.⁶ pantā, 166.³⁴ pantā, 204.² pantā, 214.² un 215.⁹ pantā](#) (Saeimā pieņemti 2013.gada 25.aprīlī);
- tika turpināts darbs pie [Lobēšanas atklātības likumprojekta](#), precizējot un saskaņojot to ar iesaistītajām institūcijām un organizācijām.

Biroja pārstāvji aktīvi piedalījās Saeimas Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas un tās darba grupas darbā pie grozījumu izstrādes likumā „[Par pašvaldībām](#)” izstrādes, lai novērstu iespējamus korupcijas riskus lēmumu pieņemšanas procesā pašvaldībās un nodalītu lēmējvaru no izpildvaras (Saeimā pieņemti 2013.gada 31.janvārī), [Publiskas personas mantas atsavināšanas likumā](#) (Saeimā pieņemti 2013.gada 13.jūnijā), kā arī

Republikas pilsētas domes un novada domes deputāta statusa likumā, paredzot pašvaldības deputāta pilnvaru ierobežošanu, ja pret viņu ir uzsākta kriminālvajāšana par smagu vai sevišķi smagu noziegumu.

2013.gada pirmajā pusgadā Biroja pārstāvis piedalījās arī Valsts kancelejas vadītajā darba grupā, kas izstrādāja priekšlikumus grozījumiem [Publisko iepirkumu likumā](#), kas paredz nodrošināt efektīvāku un atklātāku iepirkumu procesu un veicināt godīgu konkurenci, kā arī novērst birokrātiskus šķēršļus un ļaunprātīgu likuma normu piemērošanu publiskajos iepirkumos (Saeimā pieņemti 2013.gada 20.jūnijā). Tāpat Biroja pārstāvji piedalījās Finanšu ministrijas vadītajā starpinstitūciju darba grupā, kas izstrādā priekšlikumus tiesiskā regulējuma pilnveidošanai saistībā ar nevalstisko organizāciju finansēšanu no valsts budžeta līdzekļiem.

Pārskata periodā kopumā Biroja pārstāvji piedalījās sešās citu institūciju darba grupās un 27 sanāsmēs par 15 normatīvo aktu projektiem.

1.2. Korupcijas risku analīze un ziņojumu sagatavošana

2013.gada pirmajā pusgadā Birojs izvērtēja 62 tiesību aktu projektus, kas izsludināti Valsts sekretāru sanāsmē, izvirzot 70 iebildumus un 13 priekšlikumus par citu institūciju izstrādātajiem tiesību aktu projektiem.

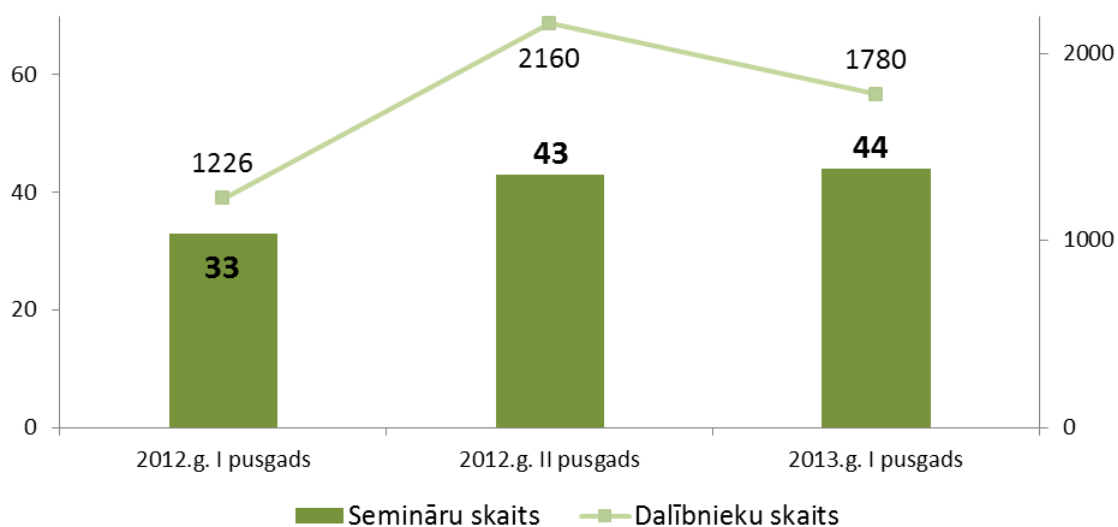
Pildot likumā noteiktās funkcijas – analizēt valsts iestāžu praksi korupcijas novēršanā un atklātos korupcijas gadījumus, sniegt institūcijām priekšlikumus konstatēto trūkumu novēršanai, Birojs pārskata periodā ir sagatavojis pārskatus par korupcijas riskiem, kā arī citus pārskatus un ziņojumus par Biroja kompetencē esošajiem jautājumiem, tai skaitā [korupcijas risku analīzi dzīvokļu apmaiņas tiesiskā regulējuma piemērošanā Rīgas pašvaldībā](#); pārskatu par Biroja konstatētajiem pārkāpumiem ES finansējuma piešķiršanas un ieviešanas kontroles un uzraudzības sistēmā; [informatīvo ziņojumu par Eiropas Padomes Pretkorupcijas starpvalstu grupas \(GRECO\) rekomendācijām un to izpildes nodrošināšanu](#) (saistībā ar GRECO IV novērtēšanas kārtas ietvaros Latvijai izteiktajām rekomendācijām); ziņojumu par Latvijas atbilstību ANO Pretkorupcijas konvencijas III un IV nodaļas prasībām un to ieviešanu; pārskatu par Korupcijas novēršanas un apkarošanas programmas 2009.-2013.gadam īstenošanu un [par politisko partiju 2011.gada pārskatu pārbaužu rezultātiem](#).

Pārskata periodā Veselības ministrijai tika iesniegts Biroja sagatavotais korupcijas risku pārskats „[Korupcijas riski veselības aprūpes sistēmā](#)”, lūdzot nodrošināt tajā minēto rekomendāciju izpildi. Kopumā Veselības ministrija kā atbildīgā institūcija ir noteikta 48 rekomendējamajiem pasākumiem, savukārt visas ārstniecības iestādes 32 un Birojs 13 pasākumiem.

1.3. Sabiedrības informēšana un izglītošana

2013.gada pirmajā pusgadā Birojs organizēja **44** izglītojošus seminārus, skaidrojot likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normas un sniedzot rekomendācijas institūcijām par ētikas jautājumiem un iekšējās kontroles pasākumiem pretkorupcijas jomā (2012.gada pirmajā pusgadā – **33** pasākumi **1 226** personām). Pārskata periodā Biroja organizētajās mācībās un citos pasākumos piedalījās vairāk nekā **1 780 dalībnieki**. Īstenoto izglītošanas pasākumu un to dalībnieku skaits atspoguļots 2.attēlā.

2.attēls Izglītošanas pasākumi un dalībnieku skaits (2012.gads – 2013.gada pirmais pusgads)

Informējot sabiedrību par korupcijas attīstības tendencēm un atklātajiem korupcijas gadījumiem, kā arī par veiktajiem pasākumiem korupcijas novēršanai un apkarošanai, 2013.gada pirmajā pusgadā Birojs, sadarbojoties ar plašsaziņas līdzekļiem, organizēja **3 preses konferences**, kā arī izplatīja **41 paziņojumu** plašsaziņas līdzekļiem. Laika periodā līdz 2013.gada 1.jūnijam Birojs sagatavoja vairāk kā 500 rakstiskus un mutiskus skaidrojumus par normatīvo aktu izmaiņām pirms gaidāmajām pašvaldību vēlēšanām un sniedza skaidrojumus un vērtējumus par konkrētām situācijām, veicot priekšvēlēšanu aģitāciju pirms gaidāmām vēlēšanām. Vienlaikus pārskata periodā Birojs sagatavoja un izplatīja elektronisko, **informatīvo izdevumu** valsts amatpersonām par [aktualitātēm korupcijas novēršanā un apkarošanā](#).

Ņemot vērā nozīmīgās izmaiņas tiesiskajā regulējumā saistībā ar priekšvēlēšanu aģitāciju un 2013.gada 1.jūnijā notiekošās pašvaldību vēlēšanas, Birojs rīkoja informatīvos seminārus aģitācijas veicējiem, piedalījās citu institūciju sanāksmēs un sniedza skaidrojumus plašsaziņas

līdzekļos par jaunajiem ierobežojumiem un aizliegumiem priekšvēlēšanu periodā, kā arī agitācijas izvietošanas un apmaksas kārtību.

Pārskata periodā Biroja Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas pārstāvji ir snieguši gan rakstveidā, gan pa tālruni kopumā **225 skaidrojumus** par likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normu piemērošanu. Tāpat jaunievēlētajiem pašvaldību domju deptātiem tika sniegti skaidrojumi saistībā ar grozījumiem likumā „Par pašvaldībām” un tajos noteiktajiem amatu savienošanas ierobežojumiem, kuri stājās spēkā 1.jūlijā. Ar minētajiem skaidrojumiem var iepazīties arī Biroja [mājaslapā](#).

Lai aktualizētu korupcijas problemātiku veselības aprūpē un veicinātu sabiedrības neiecietību pret korupciju medicīnā, 2013.gada februārī Birojs īstenoja [sociālo kampaņu „Neriskē!”](#). Kampaņas rezultātā sabiedrības uzmanība tika pievērsta sekām, kas var rasties ārstu uzpirkšanas gadījumā, un iedzīvotāji tika mudināti neiesaistīties prettiesiskās darbībās un sniegt informāciju par koruptīviem pārkāpumiem.

2013.gada 8.februārī Birojs sadarbībā ar Rīgas Stradiņa universitāti un Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeju organizēja video uzrunu konkursa noslēguma pasākumu, kurā tika [paziņoti un apbalvoti labāko darbu autori](#). Konkursa tēma bija korupcija medicīnā un tā ietvaros tika saņemti 32 darbi. Ar labākajiem darbiem var iepazīties Biroja izveidotajā YouTube kontā [KNABpretKorupciju](#). Savukārt 2013.gada aprīlī un maijā Biroja pārstāvji piedalījās jauniešu debašu turnīrā „Korupcija apdraud medicīnas pakalpojumu kvalitāti” un jauniešu publiskās runas konkursa „Korupcija medicīnā” finālā. Šos pasākumus organizēja biedrība „Debašu centrs” sadarbībā ar ASV vēstniecību Latvijā un Biroju.

Saskaņā ar likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 31.pantā noteikto Birojs savā mājaslapā publicē informāciju par visiem valsts amatpersonu darbībā konstatētajiem pārkāpumiem korupcijas novēršanas jomā, norādot amatpersonas vārdu, uzvārdu, ieņemamo amatu, pārkāpuma būtību un izdarīšanas laiku, kā arī pieņemto lēmumu un tā izpildi. Pārskata periodā Birojs publicēja **89** paziņojumus par valsts amatpersonu izdarītajiem administratīvajiem pārkāpumiem. Informācija par visiem amatpersonu izdarītajiem administratīvajiem pārkāpumiem korupcijas novēršanas jomā ir pieejama Biroja [mājaslapā](#).

2013.gada 5.jūnijā notika kārtējā [Biroja Sabiedriskās konsultatīvās padomes sēde](#), kurā Biroja priekšnieks informēja par paveikto iepriekšējā gadā, kā arī iepazīstināja ar turpmāk plānotajiem Biroja darbības virzieniem politisko partiju finansēšanas kontrolē, kā arī korupcijas novēršanā un apkarošanā. Sēdes dalībnieki apsprieda aktualitātes un uzdevumus jaunajā Korupcijas novēršanas un apkarošanas programmā nākamajam plānošanas periodam.

1.4. Starptautiskā sadarbība

Starptautiskās sadarbības jomā viens no galvenajiem Biroja uzdevumiem pārskata periodā bija panākt Latvijas uzaicināšanu pievienoties Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) Kukuļošanas apkarošanas starptautiskajos biznesa darījumos darba grupai (turpmāk – Pretkorupcijas darba grupa) un OECD 1997.gada 21.novembra konvencijai „Par ārvalstu amatpersonu kukuļošanas apkarošanu starptautiskajos biznesa darījumos” (turpmāk – Pretkorupcijas konvencija), kā arī nodrošināt Latvijas novērtēšanas procesu tās atbilstībai ANO Pretkorupcijas konvencijas prasībām.

2013.gada [martā](#) un [jūnijā](#) Biroja pārstāvji Latvijas delegācijas sastāvā piedalījās OECD Pretkorupcijas darba grupas sanāksmēs, kurās tika ziņots par Latvijas panākto progresu attiecībā uz tiesību aktu atbilstību OECD Pretkorupcijas konvencijai, kā arī Latvijas gatavību pievienoties minētajai konvencijai un darba grupai.

Izpildot Latvijai izteiktās rekomendācijas, Birojs sadarbībā ar citām institūcijām izstrādāja un Saeima pilnveidoja attiecīgās Krimināllikuma un Kriminālprocesa likuma normas saistībā ar kukuļošanas kriminalizēšanu, juridiskās personas atbildību par Krimināllikumā noteiktajiem noziedzīgajiem nodarījumiem un korupcijas apkarošanu starptautiskajos biznesa darījumos.

2013.gada 14.jūnijā Parīzē notiekošās OECD Pretkorupcijas darba grupas sanāksmes laikā [Latvija saņēma uzaicinājumu](#) pievienoties darba grupai un OECD Pretkorupcijas konvencijai, kas ir svarīgs priekšnosacījums Latvijai dalībvalsts statusa iegūšanai šajā starptautiskajā organizācijā. Latvijas saņemtais uzaicinājums pievienoties OECD Pretkorupcijas darba grupai ir apliecinājums, ka Birojs un citu iesaistīto institūciju paveiktais pretkorupcijas jomā ir augsti novērtēts.

Pārskata periodā Birojs nodrošināja Latvijas atbilstības novērtēšanu ANO Pretkorupcijas konvencijas III un IV nodaļas ieviešanā (tiesiskais regulējums un tā praktiskā piemērošana attiecībā uz starptautisko sadarbību, kriminālās atbildības noteikšana un tiesībaizsardzība). Birojs sagatavoja ziņojumu par ANO Pretkorupcijas konvencijas ieviešanu Latvijā, kā arī organizēja [ārvalstu ekspertu novērtēšanas vizīti](#) Rīgā no 19. līdz 21.jūnijam. Savukārt Biroja pārstāvji kā eksperti piedalījās Alžīrijas un Slovēnijas atbilstības novērtēšanā.

Savukārt no 26. līdz 27.jūnijam Birojs sadarbībā OECD, ANO Attīstības programmu (UNDP) un Eiropas drošības un sadarbības organizāciju (OSCE) Austrumeiropas un Centrālāzijas pretkorupcijas tīkla (ACN) ietvaros rīkoja [starptautisku konferenci „Efektīvi pasākumi korupcijas novēršanā un to praktiskā īstenošana. Institucionālā un nozaru līmenī”](#), kurā piedalījās pretkorupcijas eksperti no 25 valstīm un tās mērķis bija rast kopējus risinājumus pastāvošajām problēmām un tendencēm korupcijas novēršanā, lai sasniegtu labākus rezultātus praksē. Starptautiskās

konferences ietvaros Biroja priekšnieks iepazīstināja ārvalstu ekspertus ar Latvijas pieredzi par korupcijas novēršanu veselības aprūpē, kā arī vadīja vienu no diskusijām par pasākumiem, kas tiek īstenoti, lai novērstu korupciju un šo pasākumu efektīvu īstenošanu.

2013.gada pirmajā pusgadā Birojs turpināja iepazīstināt citu valstu pārstāvjus ar uzkrāto pieredzi – pārskata periodā Birojā viesojās [Gruzijas](#), [Jordānijas](#) un [Moldovas](#) pārstāvji, lai iepazītos ar Latvijas pieredzi korupcijas novēršanā un apkarošanā, kā arī politisko partiju finansēšanas un priekšvēlēšanu aģitācijas uzraudzībā.

1.5. Valsts amatpersonu darbības kontrole

Veicot likumā noteiktās funkcijas valsts amatpersonu darbības kontroles jomā, 2013.gada pirmajā pusgadā Birojā tika uzsākta 281, bet pabeigtas 225 resoriskās pārbaudes. Pārskata periodā veikto pārbaūžu ietvaros atbilstoši savai kompetencei Birojs izvērtējis 419 valsts amatpersonu darbību, kopumā pārbaudot arī 676 amatpersonu deklarācijas saistībā ar likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” noteikto ierobežojumu un aizliegumu ievērošanu.

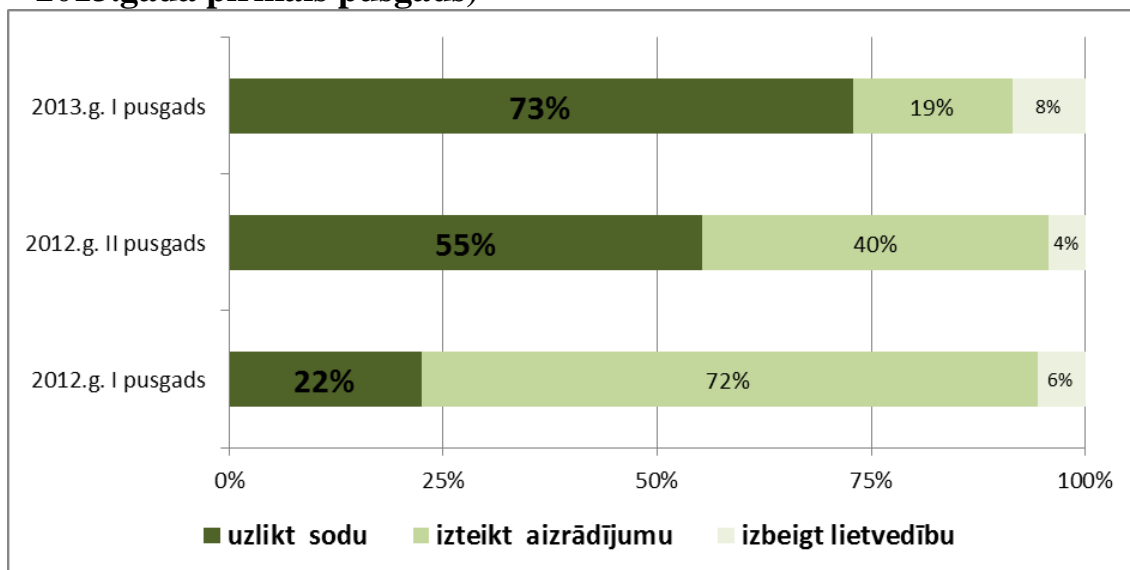
Konstatējot administratīvā pārkāpuma pazīmes, lietvedība administratīvā pārkāpuma lietās ir uzsāktas 66 gadījumos. Savukārt 43 gadījumos ziņas par administratīvo pārkāpumu bija pietiekamas, lai Birojs konstatētu, ka izdarītais pārkāpums ir maznozīmīgs – Birojs pieņēmis lēmumu neuzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Saskaņā ar 2012.gadā izdarītajiem grozījumiem Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā Biroja amatpersonas ir tiesīgas neuzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību, ja to rīcībā ir pietiekamas ziņas, lai konstatētu, ka izdarītais pārkāpums ir maznozīmīgs – šādā gadījumā aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu. Ņemot vērā izmaiņas tiesiskajā regulējumā, Birojs varēja efektīvāk veikt funkcijas korupcijas novēršanā – šādos gadījumos samazināt lēmumu pieņemšanai nepieciešamo laiku un ieguldītos resursus.

Kontrolējot interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā, kā arī normatīvajos aktos noteikto aizliegumu un ierobežojumu ievērošanu, 2013.gada pirmajā pusgadā Biroja Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļā tika pieņemti lēmumi 59 administratīvā pārkāpuma lietās, no tiem 43 jeb 73% – par valsts amatpersonas saukšanu pie administratīvās atbildības (divas reizes vairāk nekā 2012.gada pirmajā pusgadā), uzliekot tām naudas sodus kopumā 2 945 latu apmērā, un tikai 11 gadījumos izteiktis mutvārdu aizrādījums, atzīstot izdarīto pārkāpumu par maznozīmīgu (piecas reizes mazāk nekā 2012.gada pirmajā pusgadā). Pieņemtie lēmumi administratīvā pārkāpuma lietās atspoguļoti 3.attēlā.

3.attēls Pieņemtie lēmumi administratīvā pārkāpuma lietās (2012.gads – 2013.gada pirmais pusgads)

Pārskata periodā Biroja priekšnieks izskatīja **4 sūdzības** par Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas pieņemtajiem lēmumiem administratīvā pārkāpuma lietās, **visos** gadījumos lēmumus atstājot negrozītus.

Pamatojoties uz Biroja pieņemtajiem lēmumiem, pārskata periodā **33** valsts amatpersonas nomaksājušas tām uzliktos naudas sodus kopumā **2 215** latu apmērā. Savukārt 4 valsts amatpersonas ir atlīdzinājušas valstij nodarītos zaudējumus kopumā 1 138,58 latu apmērā, 2 valsts amatpersonas tika atbrīvotas no šī pienākuma, pamatojoties uz to, ka personai nosakāmais pienākums atlīdzināt valstij nodarītos zaudējumus, kas radušies pārkāpjot likumā valsts amatpersonām noteiktos ierobežojumus un aizliegumus, un tādējādi gūstot ienākumus un mantiskos labumus, nebija samērīgs ar administratīvā pārkāpuma rezultātā radīto nebūtisko kaitējumu valsts pārvaldes kārtībai.

Pārbaužu ietvaros konstatējot pazīmes, kas liecina par iespējamu valsts amatpersonas deklarācijas aizpildīšanas kārtības neievērošanu, attiecībā uz 7 personām informācija nosūtīta Valsts ieņēmumu dienestam (turpmāk – VID). Savukārt 6 gadījumos tika konstatēts, ka valsts amatpersonu vai to radnieku ienākumi, iespējams, nav bijuši atbilstoši izdevumiem, tāpēc arī šī informācija nosūtīta VID. Pārskata periodā pēc Biroja lūguma par 3 personām ir uzsākti iedzīvotāju ienākumu nodokļa auditi. Tāpat pārskata periodā VID nosūtīti 13 lūgumi veikt pārbaudi par valsts un pašvaldību institūcijās strādājošo neiekļaušanu valsts amatpersonu sarakstos. Pārskata periodā, pamatojoties uz iepriekš Biroja sniegto informāciju, 11 personas ir iekļautas valsts amatpersonu sarakstos.

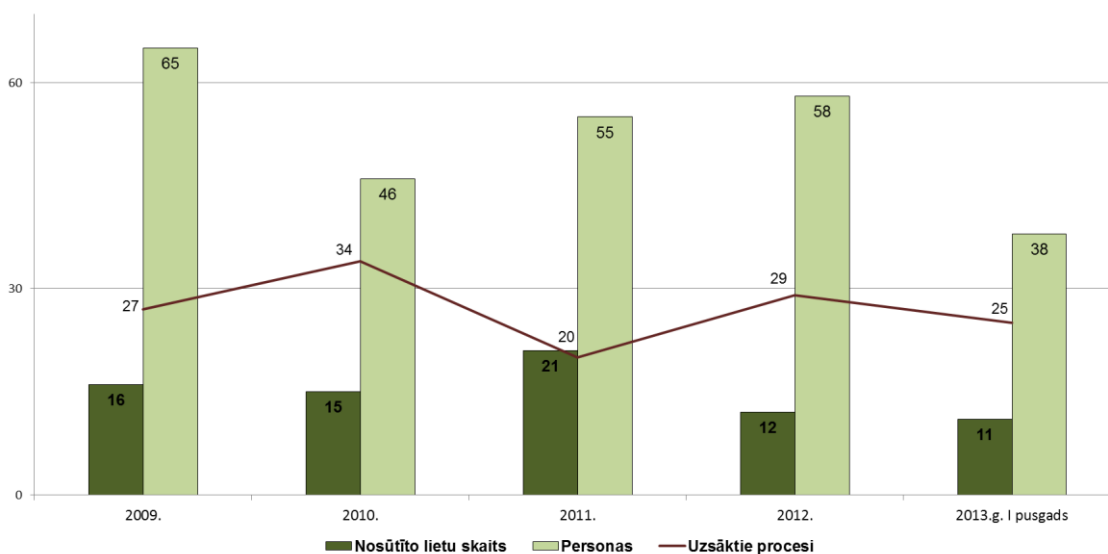
2. Korupcijas apkarošana

2013.gada pirmajā pusgadā uzsākti **25 kriminālprocesi** (par 10 vairāk nekā 2012.gada pirmajā pusgadā), no tiem 5 – pēc Izmeklēšanas nodaļas veikto resorisko pārbaužu rezultātiem, bet 18 – pēc Operatīvo izstrāžu nodaļas sniegtās informācijas. Savukārt 4 krimināllietas saņemtas pēc piekritības no citām izmeklēšanas iestādēm, bet 9 krimināllietas nosūtītas Ģenerālprokuratūras Krimināltiesiskajam departamentam piekritības noteikšanai (par 7 vairāk nekā 2012.gada pirmajā pusgadā). Pārskata periodā kopumā Biroja Izmeklēšanas nodaļā un Operatīvo izstrāžu nodaļā tika uzsāktas 86 resoriskās pārbaudes, bet pabeigtas 73 pārbaudes. Izmeklēšanas nodaļas izmeklētāju lietvedībā uz 2013.gada 1.janvāri atradās 51, bet uz 30.jūniju – 56 krimināllietas.

Pārskata periodā atklāti iespējami kukuļdošanas gadījumi Rīgas un Daugavpils pašvaldības amatpersonām – saistībā ar zemes gabala nodošanu nomā (kukulis 100 000 eiro) un pasažieru pārvadājumiem Rīgas pilsētā, kā siltumapgādes projektiem Daugavpilī (kukulis ne mazāk kā 120 000 eiro). Kriminālprocesi uzsākti arī saistībā ar kāda ārvalstu uzņēmuma pārstāvja uzskūdišanu dot 50 000 latu kukuli amatpersonām, kā arī prettiesiska labuma pieprasīšanu un pieņemšanu no pacienta.

Prokuratūras iestādēm kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīti **11 kriminālprocesi pret 38 personām** (2012.gada pirmajā pusgadā – **6 pret 31** personu). Prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīto kriminālprocesi un Biroja uzsāktu kriminālprocesi skaits atspoguļots 4.attēlā.

4.attēls Kriminālvajāšanai nosūtīto lietu skaits pret personām; uzsāktie kriminālprocesi (2009.gads – 2013.gada pirmais pusgads)

2013.gada pirmajā pusgadā Birojs aktīvi turpināja darbu arī iepriekšējos gados uzsāktajās krimināllietās. Pabeidzot pirmstiesas izmeklēšanu „Daimler” krimināllietā, Ģenerālprokuratūrai nodoti materiāli

kriminālvajāšanas uzsākšanai pret 7 personām par iespējamo amatpersonu kukuļošanu un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu lielā apmērā. Izmeklēšanas gaitā tika iegūts pietiekams pierādījumu kopums vēl četrām kukuļošanas epizodēm vairāku gadu garumā saistībā ar apjomīgiem publiskiem iepirkumiem (kukuļu kopējā summa vairāk nekā 6 miljoni eiro).

Pārskata periodā Ģenerālprokuratūrai nodota arī krimināllieta saistībā ar iespējamo Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes amatpersonu kukuļošanu, ierosinot uzsākt kriminālvajāšanu pret divām amatpersonām un trim komercsabiedrību pārstāvjiem un piemērot piespiedu ietekmēšanas līdzekli juridiskajai personai, kā arī krimināllieta saistībā ar Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta Dzīvokļu pārvaldes amatpersonas iespējamajiem noziedzīgajiem nodarījumiem. Arī šajā krimināllietā Ģenerālprokuratūrai izteikts lūgums piemērot piespiedu ietekmēšanas līdzekli juridiskajai personai par kukuļa došanu.

Lai nodrošinātu pierādījumu iegūšanu un nostiprināšanu Biroja lietvedībā esošajās krimināllietās, 2013.gada pirmajā Birojs sagatavojis 9 tiesiskās palīdzības lūgumus uz 8 valstīm, savukārt izpildījis 2 ārvalstu tiesiskās palīdzības lūgumus. Starptautisko tiesisko palīdzību izpildi sekmēja arī Biroja sadarbība ar Latvijas pārstāvniecību *Eirojustā*, veicinot ātrāku un efektīvāku dažādu valstu tiesībaizsardzības iestāžu darbinieku sadarbību pārrobežu noziedzīgu nodarījumu atklāšanā un izmeklēšanā. Pārskata periodā Biroja izmeklētāji turpināja darbu arī kopīgās izmeklēšanas grupas (*joint investigation teams*) ietvaros, kā arī divās starpinstitucionālajās izmeklēšanas grupās, kuru ietvaros veic nepieciešamās procesuālās darbības kā Latvijas teritorijā, tā arī ārpus tās robežām – gan Eiropas Savienības dalībvalstīs (Lietuva, Spānija, Vācija, Zviedrija u.c.), gan citās valstīs (Krievijas Federācija).

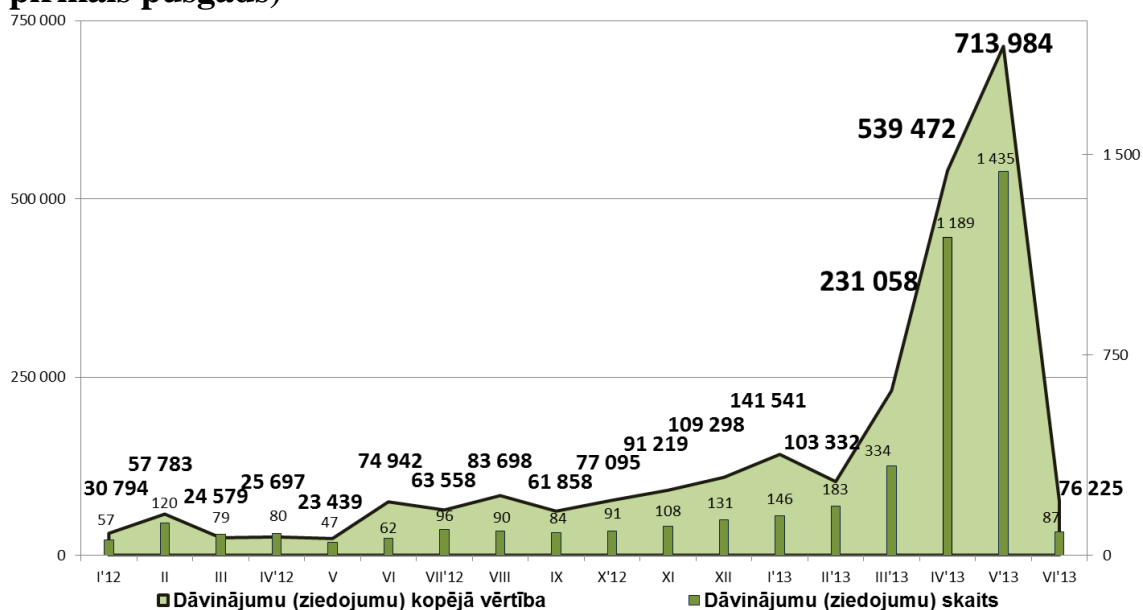
3. Politisko partiju un to apvienību finansēšanas noteikumu izpildes kontrole

Politisko partiju un to apvienību finansēšanas noteikumu kontroles mērķis ir nodrošināt partiju finansiālās darbības atklātumu, likumību un atbilstību parlamentārās demokrātijas sistēmai. Veicot likumā noteiktās funkcijas politisko partiju finansēšanas kontroles jomā, pārskata periodā Birojs nodrošināja saņemto ziedojumu likumības pārbaudes un pabeidza partiju iesniegto 2011.gada pārskatu pārbaudes.

Ņemot vērā, ka pārskata periodā notika pašvaldību vēlēšanas, Birojs pastiprinātu uzmanību veltīja arī normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošanai priekšvēlēšanu aģitācijā. Tuvojoties pašvaldību vēlēšanām, būtiski palielinājās politiskajām partijām ziedoto finanšu līdzekļu apjoms. Kopumā 2013.gada pirmajā pusgadā personas bija veikušas dāvinājumus (ziedojumus) **1,8 milj. latu** apmērā, kas ir septiņas reizes vairāk nekā 2012.gada pirmajos sešos mēnešos un 2,5 reizes vairāk nekā 2012.gadā kopumā. Politisko partiju un to apvienību saņemto dāvinājumu (ziedojumu) skaits un to kopējā summa pa mēnešiem 2012. un 2013.gadā atspoguļota 5.attēlā.

Pārskata periodā saņemti **508** (par 295 vairāk nekā 2012.gada pirmajā pusgadā) un pārbaudīts **251** ziņojums par politisko partiju saņemtajiem dāvinājumiem (ziedojumiem). Tāpat saņemti un publicēti **30** saraksti par iestāšanās un biedru naudu, kā arī **22** vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijas.

5.attēls Politiskajām partijām un to apvienībām veikto dāvinājumu (ziedojumu) skaits un kopējā vērtība latos (2012.gads un 2013.gada pirmais pusgads)

Uzraugot priekšvēlēšanu izdevumu ierobežojumu ievērošanu, Birojs saņēma **1 803** paziņojumus par noslēgtajiem līgumiem un grozījumiem

tajos saistībā ar aģitācijas materiālu izvietošanu un priekšvēlēšanu izdevumu izmantošanu. Apkopojot informāciju līdz vēlēšanu dienai, tika secināts, ka neviena politiskā partija vai to apvienība nav pārsniegusi likumā noteiktos priekšvēlēšanu izdevumu apmērus. Saskaņā ar likumā noteikto kārtību vienai politiskajai partijai tika nosūtīts brīdinājums par to, ka tās plānotie priekšvēlēšanu izdevumi pārsniedz likumā pieļaujamos apmērus.

2013.gada pirmajā pusgadā saņemti 65 politisko partiju un to apvienību 2012.gada pārskati, uzsākta to pārbaude, pabeigtas **17** gada pārskatu pārbaudes. Uzsāktas **119** resoriskās pārbaudes (par 113 vairāk nekā 2012.gada pirmajā pusgadā), bet pabeigta 81 pārbaude.

Pabeidzot politisko partiju 2011.gada pārskatu pārbaudes, pārskata periodā Birojs informēja sabiedrību vienlaikus par visiem pārbauzu rezultātiem. Lielākā daļa izdarīto pārkāpumu bija saistīti ar gada pārskatu neiesniegšanu un savlaicīgu informācijas nesniegšanu par saņemtajiem dāvinājumiem (ziedojumiem). Plašāka informācija ir pieejama Biroja [mājaslapā](#).

Par Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma normu pārkāpumiem 2013.gada pirmajā pusgadā tika pieņemti 6 lēmumi administratīvā pārkāpuma lietās, kuru ietvaros administratīvi sodītas 2 politiskās partijas, piemērojot tām naudas sodu kopumā **20** latu apmērā, bet 4 gadījumos konstatētie pārkāpumi ir atzīti par maznozīmīgiem un partijām izteikts mutvārdu aizrādījums.

2013.gada pirmajā pusgadā tika pieņemti 3 lēmumi par to finanšu līdzekļu ieskaitīšanu valsts budžetā, kuri ir atzīti par prettiesiski pieņemtiem, neievērojot likumā noteiktos ierobežojumus, kopumā **76 115,02 latu** apmērā (2012.gada pirmajā pusgadā – 19 894 lati). Pamatojoties uz Biroja izdotajiem administratīvajiem aktiem, valsts budžetā pārskata periodā ir ieskaitīti finanšu līdzekļi, kuri tika atzīti par prettiesiski pieņemtiem, neievērojot likumā noteiktos ierobežojumus, kopumā **3 939,87 latu** apmērā un nomaksāti politiskajām partijām uzliktie naudas sodi kopumā **625,41 latu** apmērā.

Ņemot vērā, ka 2012.gadā tika uzsākta politisko partiju finansēšana no valsts budžeta, **piecas politiskās partijas un to apvienības** atbilstoši likuma prasībām kopā ar 2012.gada pārskatu iesniedza arī pārskatu par valsts budžeta finansējuma izlietojumu, norādot naudas atlikumus, naudas ieņēmumus un naudas maksājumus par likumā noteiktajiem izdevumu veidiem. Savukārt 2013.gada janvārī un aprīlī politiskajām partijām to kontos tika ieskaitīta kārtējā valsts budžeta finansējuma daļa – attiecīgi 107 814,25 un 83 957,25 lati. Ņemot vērā, ka 2013.gada 12.aprīlī stājās spēkā Reformu partijas apstrīdētais Biroja priekšnieka 2012.gada 1.jūnija lēmums par tās saukšanu pie administratīvās atbildības, minētajai partijai tika pārtraukta piešķirtā valsts budžeta finansējuma izmaksa no tiesas sprieduma spēkā stāšanās brīža. Viens no likumā noteiktajiem gadījumiem, kad partijām tiek pārtraukta valsts budžeta līdzekļu izmaksa, ir to sodīšana

par vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijā nenorādītiem darījumiem vai saņemtiem dāvinājumiem (ziedojumiem), kuru kopsumma pārsniedz 100 minimālās mēnešalgas jeb 20 000 latu apmēru.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas
biroja priekšnieks

J.Streļčenoks